

Sjømannskirken – norsk kirke i utlandet:

ØKUMENISK RAPPORT 2020

Økumenisk samarbeid om betjening av sjøfolk

Sjømannskirken fortsetter sitt medlemskap i International Christian Maritime Association (ICMA). ICMA ble etablert i 1969 og er en global økumenisk organisasjon med 28 medlemmer fra ulike kirkesamfunn og kristne organisasjoner. Alle medlemmene er engasjert med og for sjøfolks velferd, inkludert fiskere og familiene til dem som har sitt arbeid på sjøen. ICMA er registrert som hjelpeorganisasjon i Storbritannia.

Norden er en egen region i ICMA. Representasjon i styret går på omgang mellom de nordiske sjømannskirkene/utenlandsavdelingene. For tiden er det Sjømannskirken v/generalsekretær Jeffrey Huseby som er innehar styrevervet i ICMA.

Norske sjøfolk har i stor grad forsvunnet fra utenriksflåten. Et estimat med mange forbehold anslår antall nordmenn i utenriksfart til om lag 4-500 mot 50-60.000 i norsk skipsfart sin gullalder. Norske sjøfolk befinner seg nå i hovedsak i Offshore-flåten som betjener maritim olje og gassvirksomhet i Nordsjøen, og i frakteflåten som i hovedsak opererer langs norskekysten. Sjømannskirken fortsetter å betjene norske sjøfolk, men all statistikk har fortsatt en ganske entydig nedadgående kurve.

Sjømannskirken deltar i lokalt ICMA-samarbeid i Hamburg, Singapore og Aberdeen. ICMA driver også beslutningspåvirkning (advocacy) gjennom representasjon ved International Labour Organization (ILO) og International Maritime Organization (IMO) og driver juridisk rådgivning for sjømannsprester som er i berøring bl.a. med rettighetstematikk for sjøfolk.

Svenska Kyrkan i Utlandet (SKUT) forlot ICMA-fellesskapet ved årsslutt 2018 ettersom den maritime delen av arbeidet er en så minimal del av «Utanlandskyrkan». Sjømannskirken opprettholder sitt medlemskap selv om arbeidet rettet mot sjøfolk er redusert til ca 10% av Sjømannskirkens totale arbeid. Engasjementet opprettholdes på grunn av de lokale kontaktene, men også i solidaritet med utsatte grupper som får bistand og hjelp gjennom ICMA og medlemmer av ICMA. Under Covid-19-pandemien har man vært opptatt med sjøfolk og fiskeres situasjon med henblikk på smitte, mannskapsskifte, tilgang på vaksiner mm.

Glimt fra økumenisk samarbeid

I Houston er Sjømannskirken del av et aktivt International Seafarer Center. Dette er et økumenisk senter der både prester og frivillige tar del i besøkstjenesten til båter som anløper havna. Der er til sammen 11 ulike konfesjoner/menigheter som samarbeider om denne tjenesten. Selv om antallet anløp av båter med norsk mannskap er betydelig redusert også i Houston, gir fellesskapet i senteret god hjelp til å opprettholde kontakt med nordmenn på båter. **I Singapore** har Sjømannskirken deltatt på faste treff med de andre nordiske, samt tyske sjømannskirker.

Besøkstjenesten i Norge har en etablert kontakt med Den Katolske kirke i Stavanger og Ålesund. I noen grad har Sjømannskirken løst oppdrag sammen med disse menighetene. Sjømannskirken samarbeider også med Den norske kirke flere steder i Norge i forbindelse med besøk i julehøytiden,

deriblant i Florø, Ålesund, Kristiansund, Sandnessjøen, Hammerfest, Bergen/Mongstad, Stavanger. Vi har også deltatt på arrangementer med lokale menigheter i Fosnavåg og Randaberg.

I Hamburg ligger de nordiske sjømannskirkene/utenlandsavdelingene i samme gaten og her samarbeider vi aktivt med de nordiske sjømannskirkene/utenlandsavdelingene. Det handler om felles gudstjenester med de største kirkene som er involvert i havn/havnarbeid i Hamburg. Vi deltar også på et fellesarrangement i mai som heter «Hafensgeburtsdag». Sjømannskirken i Hamburg leier også ut lokalene til en indonesisk menighet en gang i måneden. Vi deltar også på en økumeniske gudstjeneste med «Arbeitsgemeinschaft Christlicher Kirchen in Hamburg» en søndag i februar. **I Rotterdam og Antwerpen** samarbeider Sjømannskirken med ICMA sine medlemmer i en tysk og en nederlandsk sjømannskirke.

I Aberdeen er vi medlem av Port Welfare Committee som består av lokale og regionale organisasjoner som besøker skip i området. Vi er også medlem av Aberdeen Churches Together (ACT) og har uformell kontakt og god kontakt med: Salvation Army, Stella Maris (katolsk), Metodistpastor, menighetsmedlemmer av en Baptistmenighet.

Under Covid-19-pandemien har mye av arbeidet rettet mot sjøfolk vært innstilt. Mannskapene har ofte måtte være ute i lange perioder uten å få mannskapsskifte. Håpet er at vaksine og en generell lavere smitte vil føre til at arbeidet kan ta seg opp igjen. Sjømannskirkens ambulerende sjømannsprester har ikke kunnet reise på over et år og Sjømannskirkene har til ulike tider vært stengt grunnet koronapandemien.

Samarbeid med andre kirkesamfunn

Det hører med å nevne at Sjømannskirken på generalsekretærnivå har jevnlig møter med de nordiske sjømannskirker/utenlandsavdelingene. Ledelsen i Sjømannskirken har også jevnlig møter med Svenska Kyrkan sin utenlandsavdeling. Det siste året har vi hatt hyppigere møter med tanke på å utvikle samarbeidet. Mye av samarbeidet har lagt brakk de siste par årene, men vi ser nå på muligheten av å samarbeide i Singapore, Dubai, Kypros mm. Noe av årsaken til at samarbeidet med Svenska Kyrkan ble sterk redusert, er dels deres økonomiske situasjon og dels deres omorganisering av arbeidet. Sjømannskirkene har i noen grad tradisjon for å ha møtepunkter med lokale menigheter av ulike konfesjoner. Dette har i praksis vært umulig det siste året på grunn av koronapandemien.

Økumenisk samarbeid under koronapandemien

Det er ikke til å legge skjul på koronapandemien har forhindret det meste av det økumeniske samarbeidet i 2020. Generalsekretær har deltatt på digitale styremøter med ICMA, samt digitale møter med de nordiske generalsekretærene/avdelingslederne. Generalsekretær og de operative lederne i Sjømannskirken har også hatt jevnlig møter med utenlandsavdelingen i Svenska Kyrkan. Andre møter og samarbeidsarrangement på operativt nivå rundt om i verden er i stor grad ikke gjennomført. Gjeldende avtaler om samarbeid videreføres imidlertid og etter hvert som koronavaksinen brer om seg og koronapandemien bekjempes, er det håp om å ta opp det økumeniske samarbeidet. Slik det ser ut nå, vil det økumeniske samarbeidet først komme skikkelig i gang i 2022.

Jeffrey Huseby
Generalsekretær
01.04.21